



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 276
din data de 06.07.2011**

Dosar nr.: 429/2010

Petiția nr.: 9391/22.11.2010

Petent: C A A

Reclamat: Universitatea "Spiru Haret", Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Obiect: tratament diferențiat și discriminatoriu între absolvenții aceluiași facultăți, *localități diferite*, din cadrul Universității "Spiru Haret" în ceea ce privește eliberarea diplomelor pentru absolvenții care au promovat examenul de licență (iulie 2009)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. C A A , loc.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Universitatea "Spiru Haret", loc. București, str. Ion Ghica, nr. 13, sector 3

I.2.2. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, loc. București, str. Gen. Berthelot, nr. 28-30, sector 1

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta solicită constatarea de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a existenței unui tratament diferențiat și discriminatoriu, potrivit art. 2 alin.1, art. 2 alin. 3, art. 6 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, între absolvenții aceluiași facultăți de Management Financiar – Contabil, specializarea de contabilitate și informatică de gestiune (C.I.G.) din cadrul Universității „Spiru Haret”, în ceea ce privește eliberarea diplomelor pentru absolvenții care au promovat examenul de licență, sesiunea iulie 2009. Petenta solicită aplicarea sancțiunilor ce se impun în situația sesizată.



III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 9921 din 08.12.2010 a fost citată petenta, iar prin adresele nr. 9923 din 08.12.2010 și nr. 9922 din 08.12.2010 au fost citate părțile reclamate.

3.3. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 11.01.2011. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin întâmpinare, invocă *excepția lipsei calității procesuale pasive*.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Prin sesizarea formulată, petenta arată că, în perioada 2006 – 2009, a urmat cursurile Facultății de Management Financiar – Contabil din București, specializarea de contabilitate și informatică de gestiune din cadrul Universității „Spiru Haret”. Potrivit contractelor de studii, facultatea menționată a fost acreditată, inclusiv forma de învățământ cu frecvență redusă, urmată de petentă. În sesiunea iulie 2009 petenta a susținut și promovat examenul de licență, fiind declarată absolventă a Facultății de Management Financiar – Contabil din București, specializarea de contabilitate și informatică de gestiune din cadrul Universității „Spiru Haret”.

4.1.2. Petenta arată că, în urma promovării examenului de licență Universitatea „Spiru Haret” i-a eliberat o adeverință, sub patronatul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în care se face mențiunea expresă că facultatea și forma de învățământ absolvită sunt acreditate în conformitate cu dispozițiile art. 60 alin. 1 din Legea învățământului.

4.1.3. Petenta subliniază faptul că Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului i-a recunoscut anii de studiu, precum și promovarea examenului de licență. Prin urmare, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nu a contestat examenul de licență sesiunea iulie 2009, nici adeverința eliberată de către Universitatea „Spiru Haret”, din contră a avizat organizarea și a recunoscut expres examenul de licență prin emiterea adeverințelor de absolvire.

4.1.4. Petenta arată că nu au existat incidente în ceea ce privește organizarea și desfășurarea examenului de licență, pentru că, dacă ar fi fost nelegal, în temeiul dispozițiilor art.116 din Legea învățământului și al art. 4 din H.G. nr. 51/2009, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului ar fi solicitat anularea examenului de licență pentru neîndeplinirea sau încălcarea condițiilor legale de desfășurare.

4.1.5. Petenta afirmă că, la data de 23.09.2010, a formulat o cerere prin care solicita Universității „Spiru Haret” să îi emită diploma de licență, dar nu a primit niciun răspuns din partea acesteia.



4.1.6. Referitor la dispozițiile O.G. nr. 10/2009 conform cărora **studentii** la forma de învățământ la distanță, înmatriculați în anul I în perioada 2005 – 2008, au dreptul să își continue studiile la specializări /programe de studii autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate potrivit unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării și inovării, petenta precizează că acestea nu îi sunt aplicabile deoarece, la data emiterii ordonanței, petenta nu mai avea calitatea de student, ci de absolvent, în condițiile art. 67 alin. 3 din Legea învățământului. Petenta subliniază faptul că O.G. nr. 10/2009 se referă la dreptul studenților, nu al absolvenților, înmatriculați la formele de învățământ la distanță sau cu frecvență redusă de a continua studiile la programe de studii de licență autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate. Ordonanța îi privește pe studenții care au fost înmatriculați la forme ID sau FR, neautorizate să funcționeze sau neacreditate.

4.1.7. Petenta arată că, referitor la forma de învățământ absolvită, aceasta era acreditată, așa cum rezultă din contractele de studii anexate petiției. Petenta precizează că Universitatea „Spiru Haret” nu a informat-o corect în ceea ce privește facultățile neacreditate, iar Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a încălcat dispozițiile art.116 din Legea învățământului atunci când a avizat și nu a contestat examenul de licență sesiunea iulie 2009, organizat de Universitatea „Spiru Haret”.

4.1.8. Petenta consideră că este victima neglijenței celor două instituții reclamate și că nu este corect să fie sancționată pentru lipsa de diligență a acestora. Petenta arată că, atât Metodologia Universității Spiru Haret nr. 1405/21.05.2009 de organizare și desfășurare a examenelor de finalizare a studiilor, cât și art. 11 din Ordinul M.E.I. nr. 2284/2007 pentru activitatea de completare a formularelor actelor de studii prevăd termenul de 12 luni de la finalizarea studiilor pentru completarea acestora. Petenta solicită, conform art. 15 din Ordinul Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 295/2007, coroborat cu dispozițiile art. 67 alin. 5 din Legea învățământului, admiterea cererii așa cum a fost formulată și obligarea părților reclamate la emiterea diplomei de licență.

4.1.9. Referitor la *tratamentul diferențiat* în ceea ce privește eliberarea diplomelor pentru absolvenții aceluiași facultăți de Management Financiar – Contabil specializarea de contabilitate și informatică de gestiune (C.I.G.) din cadrul Universității Spiru Haret care au promovat examenul de licență sesiunea iulie 2009, petenta arată că, așa cum rezultă din tabelul anexat petiției, absolvenții din *localitățile Brașov, Câmpulung și Craiova* care au promovat examenul de licență în sesiunea iulie 2009, la fel ca și petenta, au primit diplomele de studii.

4.1.10. Petenta subliniază că părțile reclamate au creat diferențe între absolvenții aceluiași facultăți din cadrul Universității Spiru Haret, în sensul că unii au primit diplomele, își pot exercita profesia și își pot dovedi studiile, în timp ce petenta face cereri de angajare și este refuzată pe motiv că nu poate prezenta diploma de studii, deși a solicitat în scris eliberarea acesteia.

4.1.11. Petenta consideră că, prin refuzul eliberării diplomei de studii, părțile reclamate i-au încălcat *dreptul la liberă alegere a ocupație*, deoarece nu se poate



angaja în domeniul în care s-a pregătit, deoarece nu poate face dovada studiilor, precum și *dreptul la pregătire profesională*, pentru că, deși a urmat cursurile și a promovat examenul de licență, în lipsa diplomei, nu poate să facă dovada pregătirii sale profesionale. Petenta afirmă că efectul atitudinii manifestate de părțile reclamate constă în restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor și libertăților sale fundamentale, recunoscute de lege, în domeniul socio-profesional.

4.1.12. Petenta arată că, *din tabelele anexate petiției*, referitoare la absolvenții cărora li se eliberează diplomele, reiese faptul că persoane aflate în situații similare au fost tratate diferit, fără a exista motive întemeiate pentru un astfel de tratament discriminatoriu.

4.1.13. În concluziile scrise petenta solicită respingerea excepției lipsei calității procesual pasive invocată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului ca fiind neîntemeiată.

Sușinerile părților reclamate

Sușinerile Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

4.2.1. Partea reclamată invocă *excepția lipsei calității procesuale pasive* motivând că, în cazul său, această calitate procesuală nu se justifică deoarece calitatea de parte în proces trebuie să corespundă cu calitatea de titular al dreptului și respectiv al obligației ce formează conținutul raportului de drept material dedus judecării.

4.2.2. În speță, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nu poate avea *calitate procesuală pasivă* deoarece, conform H.G. nr. 81/2010 privind organizarea și funcționarea M.E.C.T.S. și Legii nr. 84/1995 Legea învățământului, ministerul nu are atribuții privind eliberarea diplomelor pentru absolvenții învățământului superior. Singurele entități care au dreptul și obligația de a elibera diplomele de licență sunt instituțiile de învățământ superior acreditate.

4.2.3. Astfel, în conformitate cu prevederile OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, acreditarea organizațiilor furnizoare de educație acordă dreptul acestora de a emite diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educației și Cercetării și de a organiza, după caz, examen de absolvire, licență, masterat, doctorat.

4.2.4. În conformitate cu prevederile art. 5 din Ordinul nr. 2284/2007 pentru aprobarea Regulamentului privind regimul actelor de studii în sistemul de învățământ superior, **instituțiile de învățământ superior**, de stat ori **particular**, acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu potrivit legii, **pot gestiona**, completa și **elibera numai acele acte de studii la care au dreptul** în condițiile legii. În acest sens, instituțiile de învățământ superior particular acreditate solicită eliberarea avizului **pentru un număr de tipizate**, iar MECTS, având în vedere atribuțiile sale de control și monitorizare a modului de respectare a reglementărilor din domeniul său de activitate, verifică existența concordanței între numărul de tipizate solicitate cu datele raportate de A.R.A.C.I.S. și datele



existente în cadrul Direcției Generale învățământ Superior, **după care eliberează avizele respective.**

4.2.5. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului menționează că nu a refuzat Universității Spiru Haret eliberarea avizelor necesare pentru formularele - tipizate - acte de studii, dar aceste formulare nu se pot elibera instituțiilor de învățământ superior în număr nelimitat, ci trebuie corelat cu numărul absolvenților care au urmat specializări și forme de învățământ acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, conform reglementărilor în vigoare la momentul admiterii. Actele de studii pot fi eliberate doar pentru acei absolvenți care au promovat examenele de licență și care au urmat o specializare la o formă de învățământ acreditată sau autorizată să funcționeze provizoriu conform legislației în vigoare la momentul înscrierii în anul I de facultate. Prin urmare universitatea nu are dreptul să elibereze acte de studii pentru absolvenții unor programe de studii și forme de învățământ neautorizate/neacreditate.

4.2.6. Partea reclamată arată că, după eliberarea acestor avize, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației nr. 2284/2007, formularele actelor de studii se achiziționează de la unitatea de specialitate producătoare, pe baza comenzilor transmise anterior acesteia, de către delegați ai instituțiilor de învățământ superior acreditate. Predarea-preluarea formularelor se efectuează în baza unui proces-verbal încheiat între delegatul instituției și reprezentantul unității de specialitate producătoare, în care sunt trecute toate datele de identificare a formularelor, inclusiv seriile și numerele.

4.2.7. Rectorul instituției de învățământ superior este responsabil pentru organizarea și desfășurarea activității de gestionare, completare și eliberare a actelor de studii de către instituție. Desemnarea compartimentelor și a personalului la nivel de instituție și de facultate/departament pentru a desfășura activități de gestionare, completare și eliberare a actelor de studii se aprobă de senatul universitar și se numesc prin decizie a rectorului. Persoanele numite sunt răspunzătoare, potrivit legii, pentru gestionarea, completarea și eliberarea actelor de studii.

4.2.8. Competența universităților de emitere și eliberare a diplomelor de licență rezultă și din prevederile Ordinului ministrului educației nr. 295/2007 privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior - examene de absolvire, licență, diplomă, selecție, disertație și de finalizare a programelor de pregătire universitară avansată din cadrul studiilor universitare de doctorat care la art. 15 dispune că *diplomele și certificatele pentru absolvenții care au promovat, după caz, examenul de absolvire, examenul de licență, examenul de diplomă, examenul de disertație, programul de studii universitare avansate din cadrul ciclului de studii universitare de doctorat se eliberează de către instituția organizatoare.*

4.2.9. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului subliniază faptul că nu are calitate procesuală pasivă și nu se face vinovată de nicio acțiune sau inacțiune discriminatorie față de petentă iar, în cuprinsul petiției adresate Consiliului pentru Combaterea Discriminării, *petenta nu menționează criteriul* în baza căruia se consideră discriminată în raport cu ceilalți absolvenți.

4.2.10. Raportat la aspectele semnalate de petentă, partea reclamată arată că adeverința nr. 526/06.07.2009 a fost eliberată de unitatea de învățământ



superior și conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 81/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Legii nr. 84/1995 Legea învățământului și că ministerul nu are atribuții privind recunoașterea diplomelor și adeverințelor eliberate de o instituție de învățământ superior care face parte din sistemul național de învățământ și nu se poate trage concluzia că prin eliberarea unei adeverințe de către o unitate de învățământ superior MECTS recunoaște expres un examen de licență. Pentru recunoașterea studiilor trebuie avut în vedere ca specializarea care a fost urmată, la o anumită formă de învățământ (respectiv "FR"), să fie acreditată sau autorizată să funcționeze provizoriu conform legislației în vigoare la momentul înscrierii în anul 1 de facultate.

4.2.11. La art. 3 din Legea nr. 443/2002 privind înființarea Universității "Spiru Haret" din București se statuează că, "după intrarea în vigoare a prezentei legi în structura Universității "Spiru Haret" din București vor intra și facultățile, colegiile și **specializările**, altele decât cele menționate la art. 2. **acreditate sau autorizate provizoriu prin hotărâre a Guvernului, conform legii.**" Astfel, fiecare student trebuie tratat individual raportat la conținutul hotărârii de guvern în vigoare în momentul începerii anului I de studii, pe cale de consecință, trebuie verificat în hotărârea de guvern valabilă la momentul înscrierii în anul I de facultate, dacă specializarea/programul de studiu respectiv era acreditat sau autorizat să funcționeze provizoriu la forma de învățământ și în localitatea de desfășurare a studiilor respective.

4.2.12. Având în vedere că prin hotărâri ale Guvernului se aprobă Nomenclatorul domeniilor, a structurilor instituțiilor de învățământ superior și a specializărilor/programelor de studii universitare de licență acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu organizate de acestea, orice formă de învățământ trebuie să se regăsească în respectivele acte normative pentru a fi considerată legală.

4.2.13. Modalitatea de acreditare și autorizare a instituțiilor de învățământ superior a fost reglementată inițial prin Legea nr. 88/1993, iar, ulterior, prin OUG nr. 75/2005. Conform acestor acte normative, formele de învățământ cu frecvență redusă și la distanță trebuie să parcurgă procedura de evaluare academică, acreditarea sau autorizarea provizorie de funcționare rezultând din actele normative în vigoare la momentul înscrierii în anul I de facultate și nu din contractul de studii așa cum în mod eronat menționează petenta.

4.2.14. Având în vedere cele menționate anterior partea reclamată solicită respingerea plângerii formulate de petentă împotriva Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului ca fiind făcută împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă iar, în subsidiar, să respingă plângerea ca neîntemeiată.

Susținerile Universității „Spiru Haret”

4.3.1. Față de aspectele sesizate, partea reclamată arată că a întreprins, în repetate rânduri, demersurile necesare pentru obținerea de la M.E.C.T.S. a aprobărilor legale pentru tipărirea formularelor de diplomă de licență pentru absolvenții promoției 2009. Partea reclamată afirmă că, deși a fost solicitată,



comanda de formulare de diplomă de licență nu a fost onorată decât parțial, reprezentanții ministerului amânând, în mod repetat, aprobarea pentru toate formularele tipizate.

4.3.2. Partea reclamată precizează că a avut întâlniri repetate cu structurile abilitate ale ministerului pentru soluționarea, în regim de urgență, a situației absolvenților. Partea reclamată susține că, în momentul în care va primi formularele de diplomă de licență, va completa neîntârziat un formular pentru petentă.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director ia act de conținutului sesizării și anume de solicitarea petentei de *a intra în posesia diplomei sale de licență*, drept al său ce nu este respectat de către părțile reclamate și anume de Universitatea „Spiru Haret” și M.E.C.T.S.

5.2. Petenta arată că este absolventă a Facultății de Management Financiar – Contabil din București, specializarea de contabilitate și informatică de gestiune, din cadrul Universității „Spiru Haret”. Petenta subliniază faptul că, deși M.E.C.T.S. a invocat *excepția lipsei calității procesual pasive a sa*, toate instituțiile de învățământ superior sunt condiționate de avizul ministerului pentru a putea elibera actele de studii la care au dreptul, motiv pentru care excepția invocată nu se justifică.

5.3. Din punctul de vedere formulat de către M.E.C.T.S. Colegiul director reține faptul că acesta solicită *admiterea excepției lipsei calității procesual pasive a sa* motivând că, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 81/2010 privind organizarea și funcționarea M.E.C.T.S. și cu cele cuprinse în Legea nr. 84/1995 Legea învățământului, ministerul nu are atribuții privind eliberarea diplomelor pentru absolvenții învățământului superior. Singurele entități care au dreptul și obligația de a elibera diplomele de licență sunt instituțiile de învățământ superior acreditate. Partea reclamată precizează că și din conținutul art. 15 din Ordinul ministrului educației nr. 295/2007 *privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior - examene de absolvire, licență, diplomă, selecție, disertație și de finalizare a programelor de pregătire universitară avansată din cadrul studiilor universitare de doctorat* reiese faptul că “diplomele și certificatele pentru absolvenții care au promovat, după caz, examenul de absolvire, examenul de licență, examenul de diplomă, examenul de disertație, programul de studii universitare avansate din cadrul ciclului de studii universitare de doctorat **se eliberează de către instituția organizatoare**”.

5.4. Urmare analizării punctelor de vedere exprimate de părți și a legislației incidente, Colegiul director dispune admiterea excepției invocate de către M.E.C.T.S. ca fiind temeinică și legală.

5.5. Pe fond, Colegiul director analizează dacă aspectele semnalate de petentă pot constitui sau nu faptă de discriminare. Potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, „(...) *prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate,*



etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.6. Potrivit dispozițiilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare o faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește *cumulativ* mai multe condiții: a) existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile); b) existența unui criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000; c) tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

5.7. În cazul semnalat de petentă nu se regăsește precizat care este **criteriul** în baza căruia s-a săvârșit presupusa faptă de discriminare, potrivit art. 2, alin.1 din O.G. nr.137/2000. În lipsa invocării de către petentă a unui criteriu prevăzut de lege, Colegiul director nu poate reține săvârșirea unei fapte de discriminare deoarece nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru ca o fapta să constituie discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. *admiterea excepției lipsei calității procesual pasive a M.E.C.T.S. invocată de minister în cadrul ședinței de audieri (cu unanimitate de voturi pentru ale membrilor prezenți la ședință);*
2. *aspectele sesizate nu constituie fapte de discriminare, lipsă criteriu (cu 5 voturi pentru și 2 voturi împotriva);*
3. *clasarea dosarului;*
4. *se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.*



Opinie separată formulată de membrii Colegiului director Pop Ioana și Haller István

1. **Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, la art. 2, oferă următoarele definiții pentru discriminare:

(1) *Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*

[...]

(3) *Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.*

(4) *Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.*

2. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept
- fără să existe o justificare obiectivă.

3. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993,



Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

4. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

5. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

6. Diferențierea trebuie să se bazeze pe comparația față de alte persoane, grupuri sau comunități (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 3: „Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.”).

7. În cazul de față avem absolvenți ai aceleași universități, dintre care unii au primit diplomă, iar alții nu. În concluzie, fapta de diferențiere există.

8. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. 1: [...] „pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu” [...]; **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului**, art. 1 alin. 1: [...] „fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”), iar între acest criteriu și faptele imputate reclamantului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

9. În cazul supus soluționării se poate observa că diploma nu a fost acordată celor care au absolvit specializarea de contabilitate și informatică de gestiune din cadrul Facultății de management Financiar Contabil din București, Universitatea Spiru Haret. Astfel se poate constata existența unui criteriu legat de specializare și teritoriu.

10. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 2: „Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”, art. 2 alin. 1: [...] „restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]”; **Protocolul 12**, art. 1 alin. 1: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]”).

11. În cazul supus soluționării, dreptul atins este dreptul la muncă. Nu este nevoie ca petenta să probeze că nu poate fi angajată în lipsa unei diplome, din moment ce este general cunoscut faptul ca angajatorii cer dovada studiilor efectuate, iar dovada studiilor se face prin diplomă. Totodată Universitatea Spiru



Haret, ca orice instituție de învățământ superior, are obligația de a emite diplome pentru absolvenți, ceea ce implică dreptul absolvenților de a primi diplome.

12. Diferențierea nu reprezintă discriminare dacă pentru această diferențiere există o justificare obiectivă.

13. Justificarea obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare.

14. Privind justificarea obiectivă, prin jurespundența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a enunțat următoarele principii:

- **Convenția** nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalitățile faptice; justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză (**Cazul „referitor la unele aspecte ale legislației cu privire la limba educației în Belgia” împotriva Belgiei**, 23 iulie 1968);
- prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă; art. 14 din **Convenție** nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalitățile faptice; în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză; poate fi discriminatorie aceea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod disproporționat un grup de persoane, chiar dacă măsura nu vizează în mod specific acel grup; o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008);
- justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).

15. Privind probarea faptelor de discriminare, **O.G. nr. 137/2000**, republicată, prevede următoarele: „*Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.*”

16. În consecință, justificarea obiectivă a unei fapte de diferențiere trebuie oferit de persoana împotriva căreia s-a formulat sesizarea, care trebuie să dovedească că faptele sale nu constituie discriminare.

17. În cauza supusă deciziei Consiliului Director Universitatea Spiru Haret nu a oferit o justificare obiectivă cu probe, nu a enunțat scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare.



18. În concluzie considerăm că neemiterea diplomei de absolvire din partea Universității Spiru Haret reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 a O.G. nr. 137/2000.

Red.: H.I.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER István – Membru

JURA Cristian – Membru

NIȚĂ Dragoș Tiberiu - Membru

POP Ioana – Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

VLAȘ Claudia Sorina – Membru

Hotărâre redactată de C.V. și A.S.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

